

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4XObdo/38/2020
Identifikačné číslo spisu: 6612215559
Dátum vydania rozhodnutia: 29.05.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Pepelová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:6612215559.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne: POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, proti žalovanej: Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Račianska ul. 71, Bratislava, IČO: 00 166 073, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, vedenom na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. 9C/105/2012, na dovolanie žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 15Co/406/2013-35 z 18. septembra 2014, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalobkyne o d m i e t a .

II. Žalovanej n e p r i z n á v a náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací uznesením č. k. 15Co/406/2013-35 z 18. septembra 2014 potvrdil uznesenie Okresného súdu Lučenec č. k. 9C/105/2012-15 z 19. novembra 2012, ktorým bola žalobkyni uložená povinnosť zaplatiť súdny poplatok 66 eur za vznesenie námietky zaujatosti účastníkom konania podľa položky 17a Sadzobníka súdnych poplatkov, tvoriaceho prílohu zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov. Uznesenie odvolacieho súdu nadobudlo právoplatnosť 3. októbra 2014.

2. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie (č. l. 40 - 47), tvrdiac, že súdy jej odňali možnosť konať pred súdom [§ 241 ods. 2 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) v spojení s procesnými vadami konania podľa § 237 ods. 1 písm. e/, f/ a g/ O. s. p. (t. j. že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, súčasne že rozhodoval vylúčený sudca). Žalobkyňa dovolaciu súdu navrhla, aby rozhodnutia súdov nižších inštancií zrušil. Súčasne navrhla, aby dovolací súd rozhodol o odložení vykonateľnosti uznesenia odvolacieho súdu a pre prípad úspechu si uplatnila náhradu trov dovolacieho konania.

3. Žalovaná sa k dovolaniu písomne nevyjadрила.

4. Vzhľadom k tomu, že dovolanie bolo podané za účinnosti O. s. p., Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)] postupoval v zmysle § 470 ods. 1, ods. 2 veta prvá C. s. p., podľa ktorých ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti a právne účinky úkonov, ktoré nastali v konaní pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

5. Najvyšší súd, vychádzajúc z vyššie uvedeného skúmal, či na základe dovolania žalobkyne možno uskutočniť meritórny dovolací prieskum.

6. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá C. s. p.) dovolací súd uvádza, že osobitná právna úprava účinná v čase podania dovolania (§ 241 ods. 1 O. s. p.) vyžadovala, aby bol dovolateľ zastúpený advokátom, pokiaľ nemá právnické vzdelanie buď sám, alebo jeho zamestnanec (člen), ktorý za neho koná; všeobecné ustanovenia o zastúpení tzv. všeobecným splnomocnencom sa na dovolacie konanie nevzťahovali. Ustanovenie § 241 ods. 1 O. s. p. zakotvovalo podmienku dovolacieho konania, ktorej nedostatok bol odstrániteľný, avšak len za súčinnosti dovolateľa; dovolací súd bol pritom povinný skúmať (preverovať), či táto podmienka je splnená.

7. Z obsahu spisu vyplýva, že dovolateľka bola v čase podania dovolania zastúpená advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, konajúcou prostredníctvom jej konateľa, advokáta doc. JUDr. Branislava Fridricha, PhD. (plnomocenstvo z 28. októbra 2014, založené na č. l. 58 spisu).

8. Zo spisu ďalej vyplýva, že súd prvej inštancie uznesením č. k. 9C/103/2012-253 z 12. decembra 2019 vyzval žalobkyňu na doplnenie dovolania o splnomocnenie udelené advokátovi na zastupovanie v dovolacích konaniach alebo oznámenie o využití výnimky podľa § 429 ods. 2 C. s. p. s doložením príslušných dokladov (doklad o dosiahnutí vysokoškolského právnického vzdelania druhého stupňa a poverenia zamestnanca). Súd prvej inštancie žalobkyňu poučil, že v prípade, ak svoje podanie v lehote 15 dní od doručenia výzvy nedoplní, dovolací súd dovolanie podľa § 447 písm. e/ C. s. p. odmietne.

9. Podľa § 429 ods. 1 C. s. p., dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Citované ustanovenie zakotvuje inštitút tzv. povinného zastúpenia dovolateľa, ktorého účelom je, aby účastníkovi, ktorý sám právnické vzdelanie nemá, bola poskytnutá kvalifikovaná právna pomoc, súčasne aby dovolanie spĺňalo náležitosti stanovené zákonom a rovnako, aby dovolací súd mohol rozhodnúť bez zbytočných prieťahov. Nedostatok zastúpenia dovolateľa kvalifikovaným zástupcom bráni dovolaciemu súdu o veci ďalej konať, nakoľko ustanovenie § 429 ods. 1 C. s. p. je ustanovením kogentnej povahy. Nedostatok podmienky povinného zastúpenia dovolateľa advokátom v dovolacom konaní je možné odstrániť tým, že si dovolateľ sám zvolí kvalifikovaného zástupcu a k dovolaniu pripojí jeho splnomocnenie, resp. požiadá o ustanovenie zástupcu, ak spĺňa predpoklady pre priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov. Podmienka povinného zastúpenia dovolateľa advokátom v dovolacom konaní musí byť pritom splnená nielen v čase začatia dovolacieho konania (pri spísaní dovolania), ale táto podmienka musí byť splnená počas celej doby jej trvania.

10. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 písm. b/ C. s. p.).

11. Dovolací súd zo svojej rozhodovacej činnosti má vedomosť o tom, že advokátska kancelária Fridrich Paľko, s. r. o., listom z 9. januára 2018 oznámila predsedom všetkých súdov Slovenskej republiky, že uvedeným dňom došlo k výpovedi plnomocenstva viažuceho sa k Zmluve o poskytovaní

právných služieb č. 1 z 1. júna 2012 medzi menovanou advokátskou kanceláriou a žalobkyňou ako klientom, a to vo všetkých konaniach, v ktorých ako žalovaná vystupuje Slovenská republika. Výpoveďou tohto plnomocenstva došlo k úplnému ukončeniu zastupovania žalobkyne menovanou advokátskou kanceláriou vo všetkých konaniach. Oznámením advokátskej kancelárie Fridrich Paľko, s. r. o. o ukončení právneho vzťahu zastúpenia medzi ňou a žalobkyňou, nastali účinky predpokladané ustanovením § 92 ods. 3 C. s. p., t. j. výpoveď splnomocnenia zástupcom sa stala voči súdu účinnou.

12. S poukazom na uvedené súd prvej inštancie uznesením č. k. 9C/103/2012-253 z 12. decembra 2019 vyzval žalobkyňu na preukázanie splnenia podmienky podľa § 429 ods. 1, resp. ods. 2 písm. b/ C. s. p., teda že je v dovolacom konaní zastúpená advokátom alebo že zamestnanec žalobkyne alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Súd žalobkyňu poučil, že v prípade nedoplnenia jej dovolania o náležitosti v zmysle § 429 ods. 1, ods. 2 písm. b/ C. s. p., dovolací súd jej dovolanie odmietne. Predmetné uznesenie bolo žalobkyňi doručené, ako vyplýva z dátumu na doručení založenej na č. l. 257 spisu, dňa 12. decembra 2019, do dňa rozhodnutia dovolacieho súdu však žalobkyňa splnomocnenie na zastupovanie jej osoby v dovolacom konaní nedoložila, rovnako nedoložila ani prípadné poverenie udelené svojmu zamestnancovi, a to napriek tomu, že o následkoch ich nepredloženia bola riadne poučená.

13. Vzhľadom na vyššie uvedené, keďže žalobkyňa procesný nedostatok podmienky dovolacieho konania spočívajúci v absencii povinného zastúpenia advokátom, neodstránila, dovolací súd jej dovolanie smerujúce proti uzneseniu odvolacieho súdu, podľa § 447 písm. e/ C. s. p. odmietol bez toho, aby sa zaoberal dôvodnosťou dovolania.

14. O trovách konania rozhodol dovolací súd v zmysle § 453 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p., pričom žalovanej, ktorá bola v dovolacom konaní úspešná, nepriznal náhradu trov konania, nakoľko jej v dovolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

15. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 veta druhá C. s. p. a § 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.